

Bodavý hmyz může ohrozit život každého člověka

Bodnutí vosy, sršně nebo včely nejen bolí, ale pro některé lidi může znamenat i ohrožení života, a to nejen pro alergiky, ale i pro jedince, kteří dostanou hned několik žihadel najednou či žihadlo například do krku a jazyku. Rychlá pomoc je pak nezbytná.

Alergie na hmyzí bodnutí se může projevit kdykoli během života.

Bodnutí tímto hmyzem se projeví v lehčích případech bolestí, zarudnutím a otokem kolem místa bodnutí. „Stačí postižené místo co nejvíce chladit, což zmenší otok, případně použít dostupná antihistaminika v masti,“ radí primář interního oddělení Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně MUDr. Jiří Latta.

„Velmi nebezpečné je, pokud dojde k bodnutí do jazyka nebo do krku, kde může otok zužovat dýchací cesty. V takovém případě je nutné rychle přivolat odbornou pomoc. Stejně tak u alergické reakce, která se projeví výraznějším místním otokem, kopřivkou, astmatickým záchvatem nebo anafylaktickým šokem,“ upozorňuje primář Latta.

V těchto případech je vždy nutné volat linku 112 či 155, a tedy rychlou záchranou službu. „Nejlehčí reakce jsou často ošetřeny ambulantně a po několikahodinovém pozorování a podání kortikoidů, antihistaminik a infuze jsou pacienti propuštěni domů. Těžší případy obvykle 1-2 dny hospitalizujeme, nejtěžší případy vyžadují navíc podání adrenalinu do svalu, ojedinele i umělou plicní ventilaci – a hospitalizaci na JIP nebo ARO,“ upozorňuje primář oddělení urgentního příjmu Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně MUDr. Michal Pisár.

Reakce na bodnutí a jejich stupně

1. stupeň svědění, začervenání, bolestivé otoky, pupínek...
2. stupeň reakce kůže je stejná jako u 1. stupně, přidává se nevolnost, zvracení, krvácení z nosu, potíže s dýcháním, zrychlení srdečního tepu, chrapt
3. stupeň reakce kůže stejná, objevuje se nevolnost, zvracení, bezděčné vyprazdňování stolice, otoky hrtanu, modročervené zbarvení kůže a sliznice, šok, bronchospasmus (svalová křeč

podobná jako u astmatu)

4.stupeň zástava dechu, zástava srdečního oběhu – anafylaktický šok

Alergici by měli být velmi obezřetní

Alergie na hmyzí bodnutí se může projevit kdykoli během života, první alergickou reakci tedy může prožít i dospělý člověk. Nejprudší reakcí na hmyzí bodnutí je právě anafylaktický šok, který sice není vteřinovou záležitostí, ale vyvíjí se i tak poměrně rychle - během několika minut po bodnutí.

Příznaky mohou být úplné nebo jen částečně vyjádřené a mají různou intenzitu. Patří k nim horko, zarudnutí, svědění, kopřivka, otoky, dušnost i případná mdloba. Nedá se říci, že by vosí či včelí bodnutí bylo rozdílně nebezpečné, obě mohou vyvolat stejně prudkou reakci. „Léčba život ohrožujících alergických stavů je komplexní a kromě užívání předepsaných medikamentů zahrnuje také řadu režimových opatření,“ vysvětluje MUDr. Petr Čáp, vedoucí lékař Centra alergologie a klinické imunologie Nemocnice Na Homolce.

Lidé, kteří zmíněnou alergií trpí, by si měli dávat pozor a nechodit bosýma nohama v trávě, zejména když kvete jetel, když jdou do přírody, neměli by si oblékat pestré či květinové vzory, používat parfémy (přitahují totiž hmyz), a v období, kdy zraje ovoce (nejvíce v srpnu), by se neměli pohybovat v blízkosti ovocných stromů a stánků s ovocem.

V lehčích případech dochází jen k zarudnutí, otoku a lehké bolestivosti kolem místa bodnutí.

FOTO: Profimedia.cz

„Každý alergik na hmyzí bodnutí by s sebou vždy měl nosit léky, které mu předepsal jeho ošetřující lékař. Pokud je jeho alergie hodně závažná, musí být kromě tabletek vybaven i autoinjektorem s adrenalinem neboli adrenalinovým perem,“ vysvětluje magistra farmacie Vítězslava Diblíková. Adrenalin je hormon dřeně nadledvin, který zvyšuje výkonnost srdečního svalu, zužuje cévy a zvedá postiženému nebezpečně nízký krevní tlak. Současně rozšiřuje průdušky.

Pro utlumení alergické reakce pacienti užívají léky zvané antihistaminika. Ta působí zhruba do hodiny, proto je třeba užít je vždy bez prodlení, stejně jako další důležitý lék – kortikoidy v tabletkách. „Zpravidla se doporučuje spolknout bezprostředně po bodnutí hmyzem dvě tablety antihistaminika a dvě kortikoidů najednou. Pokud člověk nemá tekutinu na zapití, stačí tablety rozkousat či nechat rozpustit pod jazykem - v takovém případě je nástup jejich účinku i o něco rychlejší,“ vysvětluje Diblíková. Je-li alergická reakce příliš silná, musí pacient použít i autoinjektor.